

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิเคราะห์มูลค่าเศรษฐกิจของระบบนิเวศป่าชายเลนในจังหวัดสมุทรสงคราม

โดย นางสาวนิธิตา ไร่เลิศฤทธิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อ _____ หมู่บ้าน _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด สมุทรสงคราม โทรศัพท์ _____ แบบที่ _____

1) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2) ท่านมีอาชีพทำประมงมาแล้ว.....ปี

3) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ทำประมง.....คน (รวมผู้ตอบ)

สมาชิกในครัวเรือน	อาชีพหลัก	รายได้เฉลี่ย (บาท/วัน)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

หมายเหตุ : อาชีพหลัก 1. ประมง 2. ขายปลา 3. แปรรูปสัตว์น้ำ 4. เลี้ยงปลาในกระชัง 5. เลี้ยงหอย

6. เลี้ยงกุ้ง 7. ปลุกพืช 8. ทำมาด (ถักอวนต่างๆ) 9. อื่น ๆ ระบุ.....

4) เรือที่ใช้ทำการประมงเก็ลล่า _____ ลำ

4.1) เรือลำที่ 1 ท่านเป็นเจ้าของหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ขนาดของเรือ _____ เมตร เครื่องเรือ _____ แรงม้า

☐ เบนซิน ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ ดีเซล ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ Gas ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ อื่นๆ ระบุ _____ ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

4.2) เรือลำที่ 1 ท่านเป็นเจ้าของหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ขนาดของเรือ _____ เมตร เครื่องเรือ _____ แรงม้า

☐ เบนซิน ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ ดีเซล ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ Gas ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ อื่นๆ ระบุ _____ ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

4.3) เรือลำที่ 1 ท่านเป็นเจ้าของหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ขนาดของเรือ _____ เมตร เครื่องเรือ _____ แรงม้า

☐ เบนซิน ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ ดีเซล ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ Gas ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ อื่นๆ ระบุ _____ ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

4.4) เรือลำที่ 1 ท่านเป็นเจ้าของหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ขนาดของเรือ _____ เมตร เครื่องเรือ _____ แรงม้า

☐ เบนซิน ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ ดีเซล ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ Gas ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ อื่นๆ ระบุ _____ ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

4.5) เรือลำที่ 1 ท่านเป็นเจ้าของหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ขนาดของเรือ _____ เมตร เครื่องเรือ _____ แรงม้า

☐ เบนซิน ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ ดีเซล ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ Gas ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ อื่นๆ ระบุ _____ ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

4.3) เรือลำที่ 1 ท่านเป็นเจ้าของหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ขนาดของเรือ _____ เมตร เครื่องเรือ _____ แรงม้า

☐ เบนซิน ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ ดีเซล ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ Gas ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

☐ อื่นๆ ระบุ _____ ราคา _____ บาท/ลิตร ค่าใช้จ่าย _____ บาท/เที่ยว

6) เครื่องมือในการจับสัตว์น้ำ

[illegible]

7) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเรือที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำ

ประเภทค่าใช้จ่าย	เรือลำที่ 1	เรือลำที่ 2	เรือลำที่ 3	เรือลำที่ 4	เรือลำที่ 5
1.แรงงานครัวเรือน (คน / เทียว)					
2. แรงงานจ้าง (คน / เทียว)					
3.ค่าน้ำมัน (บาท/เทียว)					
4.ค่าน้ำแข็ง (บาท/เทียว)					
5.ค่าเกลือ (บาท/เทียว)					
6.ค่าอาหาร (บาท/เทียว)					
7.ค่าน้ำมัน/เครื่องดื่ม (บาท/เทียว)					
8.% ลูกจ้าง (บาท/เทียว)					
9.ค่าเหื่อ (บาท/เทียว)					
10. ค่าเชือก (บาท/ปี)					
11.แบตเตอรี่ (บาท/ปี)					
12. ค่าน้ำมันเครื่อง (บาท/					
13. ค่าซ่อมเรือ (บาท/ปี					
14. ค่าซ่อมเครื่องยนต์เรือ (บาท/ปี)					
15. ค่าต่อทะเบียนเรือ (บาท/ปี)					
16. ค่าอาชญาบัตรเรือ (บาท/ปี)					
17. ค่าต่อทะเบียนลูกจ้างต่างด้าว/ปี					
18. GPS (บาท/ปี)					
19. Sounder/ตรวจความลึกของน้ำ (บาท/ปี)					
20. Sonar/จอจับปลา (บาท/ปี)					
21. กว้าน (บาท/ปี)					
22. วิทยุสื่อสาร (บาท/ปี)					
23. หม้อแปลง (บาท/ปี)					
24. โทรศัพท์มือถือ (บาท/ปี)					
25. อื่น ๆ ระบุ					

8) รายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บผลผลิตของป่าชายเลน

ชนิดผลผลิตในป่า ชายเลน	ช่วงเดือนที่เก็บ	จำนวนครั้งที่เก็บ (ครั้ง/เดือน)	ระยะทางห่างจาก บ้านถึงที่เก็บ (ก.ม.)	อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บ 1. มีด 2. ขวาน 3. จอบ 4. เสียม 5. เลื่อย 6. ตะกร้า 7. อื่นๆ ระบุ.....	ปริมาณที่เก็บเฉลี่ยต่อครั้ง (กิโลกรัม/ครั้ง)				ใช้เวลาเก็บใน แต่ละครั้ง (ชั่วโมง)	ขายที่ไหน
					ทั้งหมด (กก.)	ใช้เอง (กก.)	ขาย (กก.)	ราคาขาย (บาท/กก.)		

กรณีที่ดินกึ่งในบ่อ

พื้นที่ที่ดินกึ่งที่ไร่ _____ ไร่

ท่านมีบ่อที่ดินกึ่งที่บ่อ _____ บ่อ

-ขนาดบ่อที่ 1 _____ ตารางเมตร, ไร่

-ขนาดบ่อที่ 2 _____ ตารางเมตร, ไร่

-ขนาดบ่อที่ 3 _____ ตารางเมตร, ไร่

ที่ดินกึ่งรุ่นหนึ่งใช้เวลาเลี้ยง _____ เดือน

ระยะเวลา 1 ปี เลี้ยงได้กี่รุ่น _____ รุ่น

ระยะเวลา 1 ปี จับขายได้กี่ครั้ง _____ ครั้ง

แต่ละครั้งจับได้ _____ กิโลกรัม

ราคากิโลกรัมละ _____ บาท

ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง

-ค่าพันธุ์ _____ บาท/รุ่น

-ค่าอาหาร _____ บาท/รุ่น

-ค่ายา/ปูน/สารเคมี _____ บาท/รุ่น

-แรงงานครัวเรือน _____ คน/รุ่น

-ค่าดูแล _____ บาท/รุ่น

-ค่าใช้จ่ายในการจับ _____ บาท/รุ่น

ค่าไฟฟ้า _____ บาท/รุ่น

-ค่าน้ำมัน _____ บาท/รุ่น

ค่าน้ำมันหล่อลื่น _____ บาท/รุ่น

ค่าแบตเตอรี่ _____ บาท/รุ่น

ค่าใช้พื้นที่ (ค่าน้ำ) _____ บาท/รุ่น

ค่าขนส่ง _____ บาท/รุ่น

ค่าอุปกรณ์ _____ บาท/รุ่น

ค่าอุปกรณ์	ราคาที่ซื้อ (บาท/หน่วย)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าซ่อม (บาท/รุ่น)
(1) เครื่องปั่นไฟ			
(2) เครื่องสูบน้ำและท่อ			
(3) เครื่องตีน้ำ			
(4) บ่อและประตูน้ำ			
(5) เรือ			
(6) ที่พักคนดูแล			
(7) กังหัน			
(8) อื่น ๆ ระบุ			
(9) อื่น ๆ ระบุ			
(10) อื่น ๆ ระบุ			

พื้นที่ที่ใช้เลี้ยงกุ้งเดิมเป็นที่ดินประเภทไหน

[1] ป่าชายเลน

[3] ที่ดินว่างเปล่า ไม่ได้ทำอะไร

[2] ที่ดินทำการเกษตร

[4] อื่น ๆ ระบุ _____

กรณีที่เลี้ยงปลา / หอย หรืออื่น ๆ

พื้นที่เลี้ยงกุ้งกี่ไร่ _____ ไร่

ท่านมีบ่อเลี้ยงกุ้งกี่บ่อ _____ บ่อ

ขนาดบ่อที่ 1 _____ ตารางเมตร, ไร่

ขนาดบ่อที่ 2 _____ ตารางเมตร, ไร่

ขนาดบ่อที่ 3 _____ ตารางเมตร, ไร่

เลี้ยงกุ้งรุ่นหนึ่งใช้เวลาเลี้ยง _____ เดือน

ระยะเวลา 1 ปี เลี้ยงได้กี่รุ่น _____ รุ่น

ระยะเวลา 1 ปี จับขายได้กี่ครั้ง _____ ครั้ง

แต่ละครั้งจับได้ _____ กิโลกรัม

ราคากิโลกรัมละ _____ บาท

ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง

ค่าพันธุ์ _____ บาท/รุ่น

ค่าอาหาร _____ บาท/รุ่น

ค่ายา/ปูน/สารเคมี _____ บาท/รุ่น

แรงงานครัวเรือน _____ คน/รุ่น

ค่าดูแล _____ บาท/รุ่น

ค่าใช้จ่ายในการจับ _____ บาท/รุ่น

ค่าไฟฟ้า _____ บาท/รุ่น

ค่าน้ำมัน _____ บาท/รุ่น

ค่าน้ำมันหล่อลื่น _____ บาท/รุ่น

ค่าเบตเตอร์ _____ บาท/รุ่น

ค่าใช้พื้นที่ (ค่าน้ำ) _____ บาท/รุ่น

ค่าขนส่ง _____ บาท/รุ่น

ค่าอุปกรณ์ _____ บาท/รุ่น

ค่าอุปกรณ์	ราคาที่ซื้อ (บาท/หน่วย)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าซ่อม (บาท/รุ่น)
(1) เครื่องปั่นไฟ			
(2) เครื่องสูบน้ำและท่อ			
(3) เครื่องตีน้ำ			
(4) บ่อและประตูน้ำ			
(5) เรือ			
(6) ที่พักคนดูแล			
(7) กังหัน			
(8) อื่น ๆ ระบุ			
(9) อื่น ๆ ระบุ			
(10) อื่น ๆ ระบุ			

พื้นที่ที่ใช้เลี้ยงกุ้งเดิมเป็นที่ดินประเภทไหน

[1] ป่าชายเลน

[3] ที่ดินว่างเปล่า ไม่ได้ทำอะไร

[2] ที่ดินทำการเกษตร

[4] อื่น ๆ ระบุ _____

ภาคผนวก ข
การเปลี่ยนแปลงการกระจายของพื้นที่ป่าชายเลนในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย
ในปี พ.ศ.2504-2557

การเปลี่ยนแปลงการกระจายของพื้นที่ป่าชายเลนในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย ในปี พ.ศ.2504-2557

ลำดับที่	จังหวัด	เนื้อที่ป่าชายเลน (ไร่)											
		2504	2518	2522	2529	2534	2536	2539	2543	2545	2547	2552	2557
1	ตราด	80,625.00	66,250.00	61,500.00	56,112.00	48,437.50	47,925.00	47,086.50	57,787.15	59,482.23	57,436.55	61,974.19	59,727
2	จันทบุรี	96,250.00	163,125.00	150,400.00	90,668.00	15,312.50	25,450.00	24,332.25	62,360.05	78,580.35	73,264.48	75,428.91	82,595
3	ระยอง	10,625.00	34,375.00	28,800.00	15,122.00	962.50	4,250.00	4,103.00	8,322.16	11,764.01	9,718.86	11,283.57	10,191
4	ชลบุรี	-	23,750.00	20,700.00	9,362.00	937.50	575.00	575.00	6,518.92	4,460.53	4,547.87	5,554.41	4,552
5	ฉะเชิงเทรา	-	18,750.00	14,500.00	4,625.00	2,293.50	3,348.00	3,015.75	7,142.55	10,917.55	7,341.99	7,309.34	7,585
รวมภาคตะวันออก		187,500.00	306,250.00	275,900.00	175,879.00	67,943.50	81,548.00	79,112.50	142,130.83	165,292.01	152,309.76	161,550.42	164,650
6	สมุทรปราการ	-	3,750.00	6,500.00	644.00	-	1,950.00	1,857.50	-	7,216.02	7,585.14	12,524.17	10,643
7	กรุงเทพฯ	-	-	-	-	-	1,250.00	1,236.25	1,999.35	3,249.09	2,537.28	3,351.79	2,527
8	สมุทรสาคร	-	115,625.00	115,625.00	887.00	-	11,369.00	10,601.75	21,144.32	19,252.75	10,530.41	25,257.22	20,386
9	สมุทรสงคราม	-	51,250.00	47,800.00	306.00	-	5,775.00	7,156.25	15,351.37	15,956.57	12,530.26	14,272.75	18,247
10	เพชรบุรี	13,750.00	55,000.00	48,700.00	3,606.00	2,100.00	12,925.00	12,936.25	35,918.98	19,165.59	6,550.71	18,568.75	14,840
11	ประจวบคีรีขันธ์	6,875.00	2,500.00	2,100.00	906.00	437.50	250.00	268.75	921.90	3,212.88	1,692.38	1,708.58	1,507
รวมภาคกลาง		20,625.00	228,000.00	195,200.00	6,349.00	2,537.50	33,519.00	34,056.75	75,335.92	67,961.90	41,426.18	75,683.26	68,150
12	ชุมพร	50,625.00	46,250.00	43,300.00	22,662.00	11,362.50	20,584.00	19,698.75	50,028.71	45,219.80	40,284.03	32,240.11	37,001
13	สุราษฎร์ธานี	160,000.00	23,125.00	36,300.00	26,774.00	13,775.00	19,775.00	19,586.25	22,078.05	58,127.04	40,684.22	46,574.20	47,830
14	นครศรีธรรมราช	382,500.00	96,875.00	80,200.00	55,224.00	50,156.25	49,975.00	52,601.00	61,717.82	59,875.64	64,236.87	73,549.60	80,922
15	พัทลุง	8,750.00	11,875.00	10,200.00	656.00	375.00	800.00	881.25	19,747.03	1,354.38	422.38	399.98	446
16	สงขลา	8,125.00	36,875.00	32,400.00	6,031.00	1,431.25	3,425.00	3,896.50	29,153.34	21,805.11	8,559.78	7,991.95	17,179
17	ปัตตานี	35,000.00	6,875.00	8,700.00	11,425.00	10,275.00	8,095.00	6,906.75	22,333.37	26,439.87	23,106.03	21,993.68	17,406
18	นราธิวาส	-	-	-	-	-	-	-	430.88	-	-	184.49	75
รวมภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย		645,000.00	221,875.00	211,100.00	122,772.00	87,375.00	102,654.00	103,570.50	205,489.20	212,821.84	177,293.31	182,934.01	200,859

การเปลี่ยนแปลงการกระจายของพื้นที่ป่าชายเลนในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย ในปี พ.ศ.2504-2557 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	พื้นที่ป่าชายเลน (ไร่)											
		2504	2518	2522	2529	2534	2536	2539	2543	2545	2547	2552	2557
19	ระนอง	191,250.00	151,250.00	141,200.00	135,037.00	121,687.50	120,675.00	120,229.00	157,947.94	170,334.80	162,953.19	154,448.34	161,919
20	พังงา	358,750.00	319,375.00	304,475.00	227,625.00	209,437.50	191,976.00	190,265.25	284,112.62	262,736.48	276,884.87	275,316.68	274,401
21	ภูเก็ต	28,125.00	19,375.00	17,800.00	12,094.00	9,712.50	9,675.00	9,448.00	11,989.87	11,724.86	10,504.20	12,327.42	13,446
22	กระบี่	335,625.00	206,250.00	198,500.00	189,450.00	199,468.75	178,292.00	176,709.25	218,726.59	219,338.38	225,649.07	218,185.74	213,646
23	ตรัง	243,750.00	212,500.00	205,400.00	164,225.00	192,806.25	152,050.00	150,596.75	209,374.84	223,676.91	191,317.17	220,975.74	211,625
24	สตูล	288,750.00	289,375.00	246,100.00	195,243.00	194,081.25	183,877.00	183,402.00	220,889.86	245,821.59	222,284.09	223,638.95	225,889
รวมภาคใต้ฝั่งอันดามัน		1,446,250.00	1,198,125.00	1,113,475.00	923,647.00	927,193.75	836,545.00	830,650.25	1,103,041.72	1,133,633.02	10,889,592.61	1,101,892.87	1,100,926
รวมทั้งประเทศ		2,299,375.00	1,954,375.00	1,795,675.00	1,228,674.00	1,085,049.75	1,054,266.00	1,047,390.00	1,525,997,067	1,579,693.47	1,460,621.86	1,525,060.56	1,534,585

ภาคผนวก ค

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน ประเภทการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน
ประเภทป้องกันการบุกรุกป่าชายเลน ประเภทฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน ประเภทอื่นๆและเกี่ยวข้องกับ
ป่าชายเลนที่สิ้นสุดสภาพแล้ว

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน ประเภทการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน ประเภทป้องกันการบุกรุกป่าชายเลน ประเภทฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน ประเภทอื่นๆและเกี่ยวข้องกับป่าชายเลนที่สิ้นสภาพแล้ว

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนประเทศไทย	15 ธันวาคม 2530	ได้จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนไว้ดังนี้ - เขตอนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่หวงห้ามไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงใดใด นอกจากปล่อยให้เป็นตามธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ พื้นที่ป่าที่มีความเหมาะสมต่อการสงวนไว้เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาวิจัยและรักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ พื้นที่ที่อยู่ห่างไม่น้อยกว่า 20 เมตร จากริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลองธรรมชาติและไม่น้อยกว่า 75 เมตรจากชายฝั่งทะเล - เขตเศรษฐกิจจำเพาะ แบ่งได้เป็น 1 เขตเศรษฐกิจ ก. หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ให้มีการใช้ประโยชน์เฉพาะในกิจการด้านป่าไม้ 2 เขตเศรษฐกิจ ข. หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาด้านอื่นๆ ได้ โดยต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียทางด้านสิ่งแวดล้อมด้วย
การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน	การพิจารณาแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนภาคตะวันออก	6 กุมภาพันธ์ 2533	- มาตรการการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนที่ได้กำหนดไว้ในส่วนที่เป็นเขตอนุรักษ์เขตเศรษฐกิจ ก. และ ข. ตามมติคณะรัฐมนตรี มีบรรทัดฐานต่อไปได้ 1.พื้นที่เขตเศรษฐกิจ ก. หรือในเขตเศรษฐกิจ ข. ที่ได้มีการทำนาถ้างหรือคันคูไว้ สมควรผ่อนผันให้มีการอนุญาตโดยมีเงื่อนไข 2.พื้นที่ใดที่มีการจำแนกไว้เป็นเขตเศรษฐกิจ ก. แต่มิได้เป็นป่าสงวนแห่งชาติก็ให้ดำเนินการได้ 3.ในเขตเศรษฐกิจ ก. หรือ ข. ที่ได้รับการผ่อนผันนั้น หากราษฎรรายใดที่ไม่ยอมทำการขออนุญาตใช้ที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยอ้างกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 4.เพื่อเป็นการลดความกดดันการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำนาถ้าง สมควรมีมาตรการเสริม

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน	ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี	25กุมภาพันธ์ 2540	- การผ่อนผันให้ผู้ขอประทานบัตรและผู้ถือประทานบัตรได้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนได้ โดยส่งผลกระทบไม่เฉพาะในเรื่องของระบบนิเวศวิทยาเท่านั้น แต่จะส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศด้วย โดยจะมีการยกขึ้นมาเป็นประเด็นการถกเถียงทางด้านเศรษฐกิจการค้ากับประเทศไทยอยู่เสมอ หากประเทศไทยแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนอย่างจริงจัง ก็จะเป็นการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจการค้ากับต่างประเทศและเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประเทศและส่วนรวม
การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน	มติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เรื่องแก้ไขปัญหการจัดการพื้นที่ป่าชายเลน	22 สิงหาคม 2543	-เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งของราษฎรที่ได้เข้าครอบครองอาศัยพื้นที่ทำกินเขตป่าชายเลน และความเดือดร้อนในกรณีการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงได้เพิ่มเติมเงื่อนไขดังนี้ 1.ให้ผู้ได้รับสัมปทานทำไม้ป่าชายเลนและประสงค์จะดำเนินการต่อคงมีสิทธิ์ทำไม้ต่อไปจนสิ้นอายุสัมปทาน โดยให้กรมป่าไม้กวดขันดูแลไม่ให้เกิดการกระทำผิดเงื่อนไขสัมปทานที่กำหนดโดยเคร่งครัด 2.ให้ผู้ได้รับประทานเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าชายเลนดำเนินการต่อไปจนสิ้นอายุประทานบัตร โดยให้กรมทรัพยากรธรณีกวดขันดูแลมิให้มีการกระทำผิดเงื่อนไขประทานบัตรและเจตนารมณ์ของกฎหมาย หากพบว่ามีกระทำผิดให้เพิกถอนประทานบัตรทันที 3.ให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการกำหนดอัตราเรียกเก็บค่าเช่าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ในเขตป่าชายเลนในกรณีต่างๆ โดยคำนึงถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการใช้พื้นที่และขนาดของพื้นที่ที่ใช้ รวมถึงผลกระทบและความสูญเสียสภาพความสมบูรณ์ของป่าชายเลนและสภาพแวดล้อมประกอบด้วย

ประเภทคดี	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป้องกัน การบุกรุก ป่าชายเลน	ปัญหาผลกระทบ สิ่งแวดล้อมจากการ เพาะเลี้ยงกุ้งของ ประเทศไทยจาก การประชุม คณะกรรมการว่า ด้วยการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน ครั้งที่ 4	16 กรกฎาคม 2539	-ให้กรมประมงเร่งรัดแก้ไขปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเพาะเลี้ยงกุ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีผลกระทบ กับป่าชายเลน -กรณีต่างประเทศมีการเผยแพร่ภาพข่าวและวิทยุวิจารณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดภาพลักษณ์ทาง ลบต่อประเทศไทย กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรีบแถลงข่าวข้อมูลตอบโต้ จากนั้นจัดส่งข้อมูลให้ ต่างประเทศและให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการชี้แจงโต้ตอบและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องต่อไป
ป้องกัน การบุกรุก ป่าชายเลน	การศึกษาทบทวน มติคณะรัฐมนตรีที่ มีความอ่อนไหว ในทางการเมือง	2 ธันวาคม 2539	- คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการยกเลิกการให้สัมปทานทำไม้ป่าชายเลน โดยเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและประชาชนโดยรวม รวมทั้งเป็นเรื่องที่มีความอ่อนไหวในทางการเมืองในสถานการณ์ ปัจจุบัน
ป้องกัน การบุกรุก ป่า ชายเลน	มติคณะกรรมการ นโยบายป่าไม้ แห่งชาติ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการ จัดการพื้นที่ป่าชาย เลน	22 สิงหาคม 2543	-มีนโยบายแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหลังแนวเขตป่าชายเลนที่ราษฎรบุกรุกและพื้นที่ กรรมสิทธิ์ของเอกชน ให้กรมประมง กรมป่าไม้ และกรมควบคุมมลพิษร่วมกันดูแลและจัดให้มีระบบน้ำ ระบบบำบัด และระบบกำจัดของเสีย เพื่อรักษาสภาพป่าชายเลนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป้องกัน การบุกรุกป่า ชายเลน	มติคณะกรรมการ นโยบายป่าไม้ แห่งชาติ ครั้งที่ 3/2543 เรื่อง แก้ไขปัญหา การจัดการพื้นที่ ป่าชายเลน	17 ตุลาคม 2543	- กำหนดกรมป่าไม้จัดการดูแลรักษาในลักษณะเป็นเขตกันชน เพื่ออนุรักษ์ชายฝั่งทะเลกว้างไม่น้อยกว่า 100 เมตรตลอดแนวชายฝั่งทะเล เพื่อฟื้นฟูให้ป่าชายเลนที่สมบูรณ์ เว้นแต่บริเวณชายฝั่งทะเลตอนใดมีลักษณะทางกายภาพที่ไม่อำนวยให้กันแนวเขตเป็นป่าชายเลนจรดฝั่งทะเลได้ถึง 100 เมตร หากปรากฏว่าในท้องที่ใดเป็นที่อยู่อาศัยของราษฎรให้อนุโลมได้ - ในเขตอนุรักษ์ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี โดยรวมถึงพื้นที่ก่อสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดต่างๆ
ฟื้นฟูพื้นที่ป่าชาย เลน	มติคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อม แห่งชาติ เรื่อง มาตรการ เร่งด่วนการจัดการ ทรัพยากรชายฝั่ง ทะเลด้านป่าชาย เลนและปะการัง พ.ศ. 2535-2536	4 มิถุนายน 2534	- จัดให้มีการจัดทำแผนการจัดการป่าชายเลน ระดับจังหวัด - จัดการทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลน - จัดให้มีการปลูกป่าชายเลนเสริมในพื้นที่ที่มีสภาพป่าเสื่อมโทรมอย่างเร่งด่วน และสนับสนุนการปลูกสร้างสวนป่าภาคเอกชน โดยให้อีกหลักวิชาการ - เร่งรัดมาตรการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนโดยให้มีการประชาสัมพันธ์ ติดตาม ตรวจสอบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ให้กองทัพเรือให้ความสนับสนุนในการปฏิบัติตามแนวทางการเพื่อการป้องกันและควบคุมการบุกรุกทำลายป่าชายเลนในบริเวณน่านน้ำไทย และให้กระทรวงเกษตรฯ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นเจ้าพนักงานป่าไม้ตาม พ.ร.บ. ป่าไม้

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป้องกัน การบุกรุก ป่าชายเลน	รายงานการศึกษา สถานภาพปัจจุบันของ ป่าชายเลนและปะการัง ของประเทศ	23 กรกฎาคม 2534	- รับทราบรายงานการศึกษาสถานภาพปัจจุบันของป่าไม้ชายเลนและปะการังของประเทศตามที่สำนักงานประมงเสนอ - ให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติรับมาตรการเด็ดขาดที่สามารถหยุดยั้งการทำลายป่าชายเลนของประเทศให้ได้ตามความเห็นของสำนักงานประมงไปพิจารณา เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม - ให้ระงับการให้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาด โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการส่งการไปยังจังหวัดที่เกี่ยวข้อง - ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับไปกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ให้ระงับการให้สินเชื่อแก่โครงการต่างๆ ที่จะเป็นการบุกรุกทำลายพื้นที่ในเขตป่าชายเลนหรือโครงการที่จะเปลี่ยนสภาพป่าชายเลน
ป้องกัน การบุกรุก ป่าชายเลน	มติ คณะกรรมการนโยบาย ป่าไม้แห่งชาติ เรื่อง แก้ไขปัญหาการ จัดการพื้นที่ป่าชายเลน	22 สิงหาคม 2543	- ให้คงไว้ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 เรื่องรายงานการศึกษาสถานภาพปัจจุบันของป่าไม้ชายเลนและปะการังของประเทศ - ให้นำพื้นที่ป่าชายเลนที่จำแนกออกเป็น เขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่นอกชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นใหม่ ให้กรมป่าไม้กันไว้เป็นพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่พุ่มรวมเป็นพื้นที่เขตอนุรักษ์ทั้งหมด เว้นแต่บริเวณพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้มีการใช้ประโยชน์ในกรณีต่างๆดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ให้กรมป่าไม้จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตอนุรักษ์ให้แจ้งชัด รวมทั้งแสดงแนวเขตพื้นที่ที่อนุญาตให้ราษฎรเข้าอาศัยทำกินเพื่อจัดเป็นเขตกันชน และจัดส่งแผนที่ที่ทำเสร็จแล้วให้หน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง - ในพื้นที่อนุรักษ์ ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณีทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเปิดโอกาสให้ป่าไม้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ เป็นการถือฤดูแล้งใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป้องกัน การบุกรุก ป่าชายเลน	ขอความเห็นชอบ โครงการด้านเกษตร	25 กันยายน 2545	-เห็นชอบและอนุมัติโครงการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าชายเลนเขตพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา และการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนอย่างยั่งยืน ใช้ เงินงบกลางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ในวงเงิน 104.22 ล้านบาท
ป้องกัน การบุกรุก ป่า ชายเลน	โครงการปลูกป่า ชายเลนถาวรเฉลิมพระ เกียรติสมเด็จพระ นางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรง พระชนมายุ 72 พรรษา	5 สิงหาคม 2546	- อนุมัติงบประมาณประจำปี 2547 เพื่อดำเนินการตามโครงการปลูกป่าชายเลนถาวรเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ นางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา จำนวน 72,000 ไร่ และเนื่องจากปี พ.ศ. 2546 เป็นปีที่สิ้นสุดการให้สัมปทานทำไม้ป่าชายเลนทั้งหมดประเทศ จำต้องมีการดูแลและฟื้นฟูป่าชายเลน ทดแทน
ประเภทอื่นๆ	มติคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง แผนนโยบายและ มาตรการการรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม จังหวัดภูเก็ต	3 กรกฎาคม 2527	- กำหนดให้จังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่กรณีตัวอย่างและได้ผลการศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลจังหวัดภูเก็ตบริเวณหาดป่าตอง,กะรน,กะตะ เพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ประเภทอื่นๆ	มติคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมเรื่อง แผนแม่บทการ จัดการปะการังของ ประเทศ	3 มีนาคม 2535	- ดำเนินโครงการหรือมาตรการเสริมภายใต้ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มโครงการสร้างจิตสำนึก กลุ่มโครงการเฝ้าระวัง และป้องกัน กลุ่มโครงการฟื้นฟูและบำบัด และกลุ่มโครงการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติ - ให้จังหวัดต่างๆ จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ช่วยสนับสนุนนโยบายการกระจายในการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งนโยบายการระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงในท้องถิ่นและทันต่อเหตุการณ์
ป่าชายเลนที่สิ้น สภาพแล้ว	นโยบายการ อนุญาตทำไม้ป่า ชายเลนโดยให้ สัมปทานระยะยาว	4 มกราคม 2509	- เปลี่ยนแปลงนโยบายการอนุญาตทำไม้ระยะยาวเลนจากวิธีการอนุญาตรายย่อยหรือผูกขาด ในระยะสั้น เป็นการอนุญาตให้สัมปทานระยะยาวเต็มรอบตัดฟันตามโครงการ คือ ให้มีการทำไม้ตามกำลังผลผลิตของป่า โดยกำหนดผู้รับสัมปทานเฉพาะผู้ที่ภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่จังหวัดแห่งป่านั้น
ป่าชายเลนที่สิ้น สภาพแล้ว	รายงานประเมินผล กระทบที่มีต่อ สภาพแวดล้อมของ ป่าชายเลนของ โครงการพัฒนา แหล่งชุมชนและ สะพานเทียบเรือ	27 มิถุนายน 2521	- การอนุญาตให้สร้างท่าเทียบเรือประมง หรือการพัฒนาเพื่อกิจการอื่นในอนาคต ควรจะได้ดำเนินการในพื้นที่ป่าชายเลนเท่าที่จำเป็นจริงๆ และควรเลือกพื้นที่ให้มีการตัดถนนผ่านพื้นที่ป่าชายเลนไปยังท่าเทียบเรือให้น้อยที่สุด - ไม่ควรให้มีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ หรือพัฒนาเป็นแหล่งชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - การจัดทำโครงการพัฒนาใดๆ ที่มีการใช้ประโยชน์หรือแปรสภาพทรัพยากรธรรมชาติ ควรให้มีคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติชายเลนแห่งชาติและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเข้าร่วมอยู่

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป่าชายเลนที่สิ้นสุดสภาพแล้ว	มาตรการการใช้ประโยชน์ในป่าชายเลน	19 สิงหาคม 2523	- ในกรณีที่มีความจำเป็นจริงๆ ที่อนุญาตให้โครงการพัฒนาใดๆ ใช้ป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติต้องปฏิบัติตามมาตรการ ดังต่อไปนี้ 1. ให้มีการตรวจสอบภาพถ่ายทางอากาศของบริเวณป่าชายเลนแห่งนั้น ก่อนที่จะมีการดำเนินการตามโครงการ 2. มิให้มีการถอนสภาพป่าบริเวณที่จัดทำโครงการ เพียงแต่อนุญาตให้ใช้พื้นที่บริเวณนั้นตามโครงการที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น 3. มิให้มีการออก สก.1 นส.3 โฉนดหรือเอกสารสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดินแก่ราษฎรที่เข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณนั้น 4. เจ้าของโครงการพัฒนาจะต้องทำการประเมินผลกระทบ ตามที่คณะกรรมการ ทรัพยากรธรรมชาติชายเลนแห่งชาติกำหนดไว้
ป่าชายเลนที่สิ้นสุดสภาพแล้ว	ขอให้พิจารณา ทบทวนมติ คณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับมาตรการการใช้ประโยชน์ป่าชายเลน	29 มิถุนายน 2525	- ผ่อนผันไม่นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2523 เกี่ยวกับมาตรการการใช้ประโยชน์ในป่าชายเลน ข้อ 2 มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีส่วนราชการต่างๆ เข้าใช้ประโยชน์ในป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติในลักษณะเป็นการถาวร โดยเห็นควรให้มีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติเท่าที่จำเป็น และให้มีการกำหนดขอบเขตไว้โดยชัดเจน

ประเภทคดี	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป่าชายเลนที่สิ้นสภาพแล้ว	มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง ข้อเสนอแนะจากแนวทางดำเนินการและมาตรการปฏิบัติจากรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2523	1 มีนาคม 2526	- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหารวม 11 เรื่อง คือ ป่าไม้ ป่าชายเลน ที่ดิน ทรัพยากรทางทะเล แร่ธาตุ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางดิน มลพิษทางอากาศและเสียงจากยานพาหนะที่พบในเขตกรุงเทพฯ ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลสารเป็นพิษ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและศิลปกรรม
ป่าชายเลนที่สิ้นสภาพแล้ว	นโยบายการอนุญาตทำไม้ป่าเลนโดยให้สัมปทานระยะยาว (15 ปี)	9 สิงหาคม 2526	- กระทรวงเกษตรฯ ควรกำหนดเขตการใช้พื้นที่ป่าชายเลนให้แน่นอน ซึ่งอาจกำหนดเป็นสามเขต คือ เขตสงวน เขตอนุรักษ์ และเขตพัฒนา และให้มีกฎหมายรองรับ - ส่งเสริมและเร่งรัด ให้มีการศึกษาวิจัยระบบนิเวศอย่างสมบูรณ์ เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในวงจรระบบนิเวศป่าชายเลน ศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง ตลอดจนผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยกำหนดวิธีการศึกษาให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันและให้มีการตั้งศูนย์วิจัยป่า ชายเลน โดยให้กรมป่าไม้ ดำเนินการร่วมกันกับสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และกรมประมง - ควรให้มีการฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน โดยการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าชายเลนให้มากขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชน และควรสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติชายเลนผสมการพัฒนาสัตว์น้ำ

ประเภทมติ	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป่าชายเลนที่สิ้นสภาพแล้ว	มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องนโยบาย มาตรการ และแผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลของประเทศ	17 กุมภาพันธ์ 2535	- นโยบาย มาตรการ และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ - ส่วนที่ 1 นโยบายและมาตรการ ด้านดินและการใช้ที่ดิน ด้านแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำ ด้านแนวปะการัง - ด้านป่าชายเลน ด้านการประมงและเพาะเลี้ยง ด้านแร่ธาตุ ด้านชุมชนเมือง อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว - ส่วนที่ 2 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล ในหัวข้อเรื่อง ดังนี้ การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดการคุณภาพน้ำ การจัดการขยะมูลฝอย การจัดการปะการัง การจัดการป่าชายเลน การจัดการประมงและเพาะเลี้ยง การสร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ การพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง - แผนปฏิบัติการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลของประเทศไทย โดยแบ่งแผน งานออกเป็นกลุ่มที่มีลำดับความสำคัญตามความเร่งด่วนของปัญหา
ป่าชายเลนที่สิ้นสภาพแล้ว	การยกเลิกการให้สัมปทานทำไม้ในเขตป่าไม้ชายเลน	19 พฤศจิกายน 2539	- เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามนัยมาตรา 68 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 โดยสั่งการให้สัมปทานทำไม้ป่าชายเลนทุกสัมปทานสิ้นสุดลงทั้งแปลง - เห็นชอบมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนตามกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เสนอโดยกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนทั่วประเทศออกเป็น 3 เขต รวมเนื้อที่ประมาณ 2,327,800 ไร่ กำหนดเนื้อที่เขตอนุรักษ์ไว้ประมาณ 266,737 ไร่

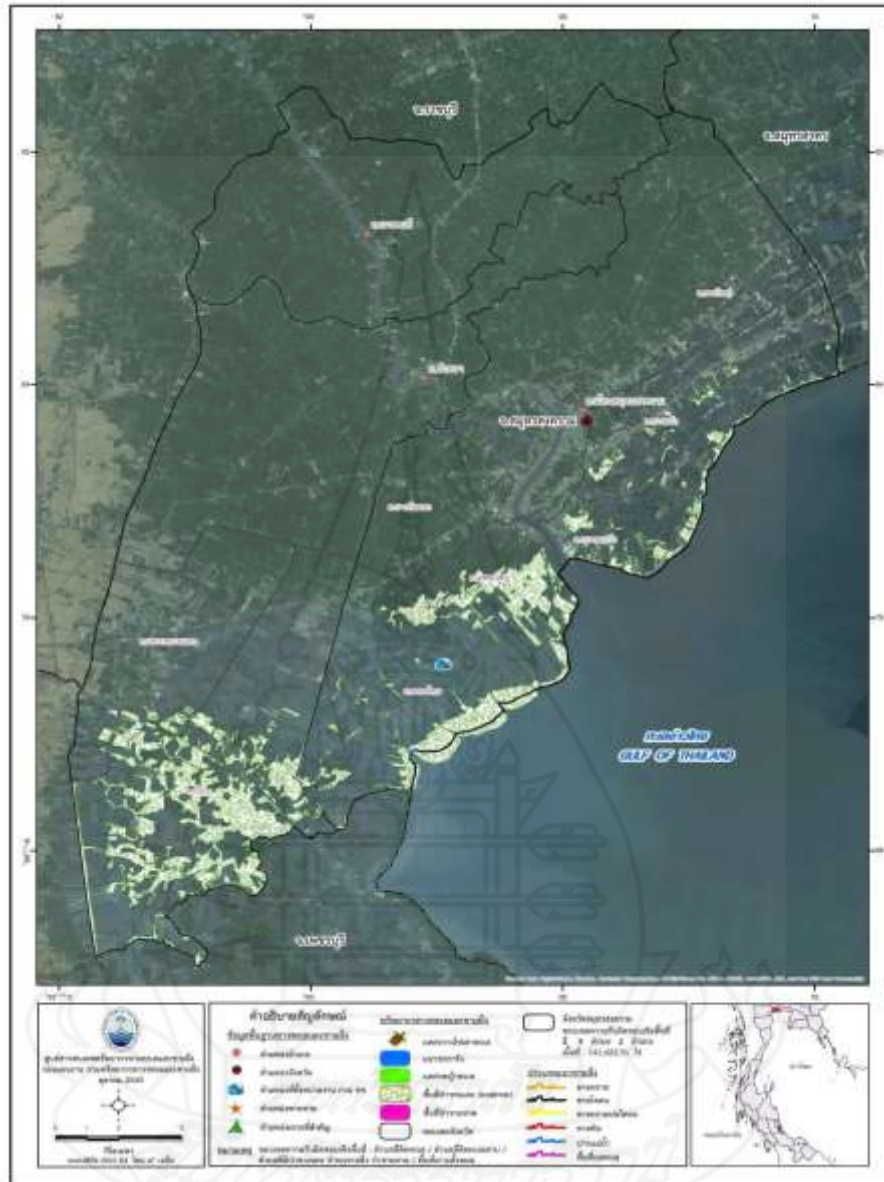
ประเภทคดี	เรื่อง	วันที่ลงมติ	สาระสำคัญ
ป่าชายเลนที่สิ้นสุดสภาพแล้ว	มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง สถานภาพปัจจุบันของป่าชายเลนและแผนการจัดการป่าชายเลนของประเทศ	7 ตุลาคม 2540	แผนการจัดการป่าชายเลนของประเทศ ประกอบด้วย 4 แผนงาน ได้แก่ 1. การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม 2. การป้องกัน ปรามปราม และเฝ้าระวังการบุกรุกป่าชายเลน 3. การฟื้นฟูและบำบัด 4. การศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติ
ป่าชายเลนที่สิ้นสุดสภาพแล้ว	ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อผู้เรือประมง	4 เมษายน 2548	- การแก้ไขปัญหาของชาวประมงที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีพิพาทคดี กือเป็นกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน จึงอนุมัติผ่อนผันให้ไม่ต้องนำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันของป่าไม้ชายเลนและปะการังของประเทศ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2543 เรื่อง มติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการจัดการพื้นที่ป่าชายเลน มาใช้บังคับกรณีที่จะให้ชาวประมงใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลอง ทุ่มมะพร้าวเพื่อผู้เรือประมงที่ประมงเป็นระยะเวลา 4 เดือน (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2548) เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

ภาคผนวก ง

แผนที่เขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

แผนที่เขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งสมุทรสงคราม (2561)

จากภาพแสดงพื้นที่แนวชายฝั่งทะเลและบริเวณที่มีป่าชายเลน ได้แก่ ตำบลคลองโคน ตำบลบางแก้ว ตำบลบางจะเกร็ง จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้ใช้พื้นที่ทั้งสามตำบลเป็นพื้นที่ในการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดให้พื้นที่บริเวณป่าชายเลนที่ตำบลคลองโคนคือพื้นที่ป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์ ในอดีตพื้นที่ป่าชายเลนในตำบลคลองโคนนั้นได้ถูกบุกรุกทำลายเพื่อนำมาทำนาุ้งและทำประโยชน์ต่างๆ จึงส่งผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางชายฝั่งสูญเสียไป แทนจะไม่

สามารถทำการประมงชายฝั่งได้ ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ.2534 ประชาชนในพื้นที่ได้มีการร่วมมือร่วมใจกันเพื่อฟื้นฟูสภาพของป่าชายเลนเพื่อให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมือนดังอดีต โดยช่วงระยะเวลา 3 ปีแรกนั้นไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งต่อมาหน่วยงานรัฐได้เห็นถึงความสำคัญโดย อีกทั้งมีมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ที่ทรงเห็นความสำคัญของการปลูกป่าชายเลนได้เสด็จมาทรงปลูกป่าชายเลนที่ตำบลคลองโคนด้วยพระองค์เองในปี พ.ศ. 2540 - 2547 โดยในปี พ.ศ.2552 พื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพในตำบลคลองโคนมีพื้นที่ 3,242.26 ไร่ พื้นที่ป่าชายเลนเริ่มกลับมามีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นสัตว์น้ำชนิดต่างๆตามชายฝั่งมีปริมาณมากขึ้น ชาวประมงสามารถทำการประมงชายฝั่งเลี้ยงชีพได้มากขึ้น โดยประชากรในตำบลคลองโคนมีทั้งหมด 1,381 ครัวเรือน แบ่งออกเป็น 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 คลองคต หมู่ที่ 2 คลองโคน หมู่ที่ 3 คลอนโคน หมู่ที่ 4 แพรกทะเล หมู่ที่ 5 คลองช่อง หมู่ที่ 6 ประชาชนขึ้น และหมู่ที่ 7 คลองช่องน้อย และจากข้อมูลของกรมการปกครองในปีพ.ศ.2560 จำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้านมีจำนวน 141 ครัวเรือน 224 ครัวเรือน 150 ครัวเรือน 184 ครัวเรือน 275 ครัวเรือน 197 ครัวเรือน และ 210 ครัวเรือน ตามลำดับ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกพื้นที่สัมภาษณ์ โดยจะทำการสัมภาษณ์หมู่ที่ 2 คลองโคน หมู่ที่ 3 คลอนโคน หมู่ที่ 4 แพรกทะเลและหมู่ที่ 5 คลองช่อง เนื่องจากทั้ง 4 หมู่บ้านนั้นเป็นหมู่บ้านที่ประกอบอาชีพทำประมงชายฝั่งอีกทั้งยังตั้งอยู่ที่พื้นที่ใกล้ป่าชายเลน ส่วนหมู่ที่ 5 คลองช่อง หมู่ที่ 6 ประชาชนขึ้น และหมู่ที่ 7 คลองช่องน้อยจะเป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่ถูกบุกรุกแล้วแปลงสภาพเป็นพื้นที่นาทุ่ง ธุรกิจร้านอาหารและสถานที่พักแรมหรือรีสอร์ท

ส่วนพื้นที่ป่าชายเลนในตำบลบางจะเกร็งนั้นถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรมและไม่มีการปลูกทดแทน ข้อมูลจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรายงานในปี 2553 พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนในตำบลบางจะเกร็งมีพื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพอยู่ที่ 612.33 ไร่ โดยข้อมูลจากกรมการปกครองมีจำนวนประชากรในปี พ.ศ.2560 อยู่ 1,820 ครัวเรือน แบ่งหมู่บ้านออกเป็น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 ราษฎร์มีจำนวนครัว 255 ครัวเรือน หมู่ที่ 2 บางจะเกร็งมีจำนวนครัว 796 ครัวเรือน หมู่ที่ 3 คลองกลางมีจำนวนครัว 111 ครัวเรือน หมู่ที่ 4 ภูมิจมีจำนวนครัว 311 ครัวเรือน หมู่ที่ 5 ราษฎร์ตะวันออกมีจำนวนครัว 311 ครัวเรือน ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกพื้นที่สัมภาษณ์โดยจะทำการสัมภาษณ์หมู่ที่ 4 ภูมิจ เนื่องจากหมู่ที่ 4 ภูมิจนั้นทั้งหมู่บ้านจะประกอบอาชีพการทำประมงชายฝั่งทั้งหมู่บ้าน ส่วนหมู่ที่เหลือนั้น โดยส่วนมากจะเลือกประกอบอาชีพที่หลากหลาย เนื่องจากป่าชายเลนในตำบลบางจะเกร็งมีพื้นที่ป่าชายเลนน้อยจากการถูกบุกรุกเพื่อการขยายตัวของชุมชน

และกิจกรรมด้านต่างๆ ทำให้ป่าชายเลนในบริเวณนี้เสื่อมโทรมเป็นอย่างมาก อีกทั้งราชการได้เปิดพื้นที่ป่าชายเลนให้ประชาชนได้เข้าอยู่อาศัยและจับจองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์พื้นที่

และพื้นที่ป่าชายเลนในตำบลบางจะเก้วนั้น ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่แทนป่าเสื่อมโทรมและมีการปลูกทดแทนหรือมีการปลูกเสริม จากข้อมูลกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่รายงานในปี 2553 ป่าชายเลนในตำบลบางจะเก้วมีเนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพอยู่ที่ 1,242.27 ไร่ และข้อมูลของกรมการปกครองในปี 2560 จำนวนครัวเรือนในตำบลบางจะเก้วมีทั้งหมด 4,391 ครัวเรือน มีหมู่บ้านทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บางประจันมีจำนวนครัวเรือน 1,889 ครัวเรือน หมู่ที่ 2 บางจะเก้วมีจำนวนครัวเรือน 393 ครัวเรือน หมู่ที่ 3 คลองกลางมีจำนวนครัวเรือน 301 ครัวเรือน หมู่ที่ 4 ลัดกะปี่มีจำนวนครัวเรือน 201 ครัวเรือน หมู่ที่ 5 บางบ่อมีจำนวนครัวเรือน 211 ครัวเรือน หมู่ที่ 6 โรงกุ้งมีจำนวนครัวเรือน 333 ครัวเรือน หมู่ที่ 7 โรงพินมีจำนวนครัวเรือน 451 ครัวเรือน หมู่ที่ 8 ปากมาบมีจำนวนครัวเรือน 405 ครัวเรือน หมู่ที่ 9 ชายทะเลมีจำนวนครัวเรือน 102 ครัวเรือนและหมู่ที่ 10 บางบ่อล่างมีจำนวนครัวเรือน 105 ครัวเรือน โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกหมู่ที่ 5 บางบ่อ และหมู่ที่ 8 ปากมาบ เป็นพื้นที่ที่ศึกษาเนื่องจากทั้ง 2 หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านที่ทำการประมงชายฝั่งทั้งหมู่บ้านและอยู่ใกล้กับป่าชายเลนทำให้มีการประกอบอาชีพประมง ส่วนในหมู่บ้านอื่นนั้นจะประกอบอาชีพที่หลากหลาย โดยในปี พ.ศ. 2527 ป่าชายเลนนั้นโดนบุกรุกเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่บ่อเลี้ยงกุ้งชั่วคราวระยะเวลาเพียง 5 ปีหลังจากนั้นถูกปล่อยให้รกร้างอีกทั้งยังไม่สามารถทำประโยชน์ใดได้ รวมทั้งเกิดปัญหาทางมาจากธรรมชาติคือการถูกกัดเซาะชายฝั่งจนทำให้ป่าชายเลนมีเนื้อที่ลดลง ปริมาณของสัตว์น้ำไม่เพียง ประชาชนจำเป็นต้องหันไปประกอบอาชีพอื่นๆ เพื่อความอยู่รอด